

ՔԱՂԱՅԱՐԱՆ ԵՍՏՈՐԹԻՒՆ

Վիճակ. 28 Սեպտեմբեր, 1890:

Գերմանիոյ Գոլիքեմնիս Կայսրը Ռուսիոյ Կայսեր այցելութեան երթալէն քիչ մ'աւելոր Աւստրիոյ Կայսեր այցելութիւնն ընդունեցաւ ի Ռուսոյք Եւրոպիոյ մէջ: Նմանապէս Գերմանիոյ Կայսրը Հոկտեմբերի սկիզբն Աւստրիոյ Կայսեր փոխադարձ այցելութեան պիտի գայ ի Վիեննա, ուր արդէն միմեանք պատրաստութիւնք կը տեսնուին Վերնապառ նիւն ու Փրանկիսկոս Յովսէփ Կայսեր արտակից բարեկամ մեծաւոր փառաւորութեամբ ընդունելու:

Սոյն այցելութեանց ժամանակ կը կատարուին ընտանեկան նանդէսք, զորանանդէսք, խորհրդակցութիւնք ու քանակեցութիւնք, եւ այս վերջին մասն ի զուի նանդիներն են ընդ նանդապէս երկու կողմանց առաջին պաշտօնեաները: Ոմանք այս այցելութեանց ալ եւս կարեւորութիւն չեն տար, նամարելով որ պարզ քաղաքավարական այցելութիւնք են. սակայն երկու ամուսան միջոցին մէջ երեք միծ պետութեանց Կայսերաց իրարու հետ տեսնուիլն իրարու փոխադարձ այցելութեան երթալը քառական նշանակալից ղէտք մըն է յորտալիս քաղաքականութեան վրայ կարեւոր ազդեցութիւն ընելու նամար:

Փորձուցալի տէրութեան մէջ յառաջուան նախարարութիւնք չըլցաւ տիրել եւ արմատ արծակել: Գրեթէ ամէն ամիս փոքր ինչ խռովութիւնք երեւան կու գան, եւ թէեւ դարձեալ դիւրաւ նանդարտութիւնք կը տիրէ, սակայն ամսամասնակեայ է եւ տժգոհ կուսակցութիւնն երբեք չի նանդչիր:

Այս ամուսան մէջ եղած խռովութիւններն արդարեւ միծ նշանակութիւն ունին, վասն զի որչափ երաց ընկացդէն կը տեսնուի, Փորձուցալի ռազմավարականք եւս Պրագիւիոյ օրինակին հետեւելով տէրութիւնք կ'ուզեն ռազմականութեան դարձնել, եւ եթէ մեծ մտադրութիւն չուղղուի անոնց վրայ, սոյն տժգոհութեան տարօրինակ վիճակին մէջ զիւրաւ ի զուի:

Կ'ելլէ Գաղղիոյ միծ նախարարականութիւնը կոնակ տունրով:

Գործաւորաց դասը քառական ժամանակէ վեր սկսաւ դարձեալ խլրտիլ: Աստ անդ աշխատիլը կը զանան, բանկիդ կը նրատարակեն, փորրիկ խռովութիւններ կը յարուցանեն. միով բանիս գործաւորաց խնդիրը զեռ վառ է եւ տարւէ տաքի, ամիւն ամիս զգալարար կը ծաւալի:

Ինչպէս ծանօթ է ընկերավարականաց եւ գործաւորաց խնդիրն ու նպատակն յնդշանուրն ի մի կը յանգի. որչափ որ ընկերավարականք կը զօրանան եւ յանդգնարար սասարգք կ'ելլեն, նոյնչափ ալ գործաւորաց դասը քաջակրօնիւն կը զգնաւ եւ նորոպնոր պահանջումներով հրապարակ կ'ելլէ: Այսօր կրնանք նամարձակել նատանելու, թէ գործաւորաց դասն պահանջումներն չտի ու սանման պիտի չունենան, ցորչափ գործաւորաց դասն ընկերավարականաց հետ միեւնոյն նպատակին յետամուտ կ'ըլլայ:

Բոլոր աշխարհի նատարրքիք տեսնել, թէ քիչ հետեւութիւն պիտի ունենայ ընկերավարականաց Գերմանիոյ մէջ կատարելի հանդէսը. անշուտ այս նանդէսն առիթ պիտի ըլլայ զանոնք աւելի սերտիս իրարու հետ կապելու եւ ազատադէմ իրենց սկզբունքները բարոզելու:

ԲՈՎԱՆ ԴԱՎՈՒԹԻՒՆ

ՌԻՅԻՄԵՆԿԱՆ

ՊԵՏՄԱՐԻՆԿԱՆ — Պատմական արժէք Ազաթագեղայ. 225:

ՊԵՏՄԱՆԿԱՆ — Ազգաբանութիւն Ազնուական զարմն Տիգրանց. 230: (Պատկերաւ):

ՄԵՏԵՆԻՍՈՍԵԱՆԿԱՆ — Մլորաբառ, Բնաշխարհ Հայաստանայ. 234:

ԴԻՏՈՂԻԹԻԹԻՍ ՄԸ. 238:

ԳՐԱՎԱՆ — Ազգային հրատարակութիւնք 1889 տարւոյ. 238:

ՅԵՆԻՅԵՆԻՔ

ՆՈՐԱՄԱՆԻՔ — Թանկագին մահակալ մը. 239:

ՏՆՏԵՆԱՎԱՆ — Չուոց վոյաշն Թոնոց սեռը մանչւալ. 239:

ՄԵՆՐԱՄԱՆԻՔ — Ազամանդ ծագումը. 239:

ԳՐԱՎԱՆԵՆ ԵՆՈՒԹԻՒՆ 240:

ՀՐԱՍՏՈՐԵՅԻՅ ԵՊ ՊԵՏԱՍՏՈՒՍԵՆՏՈՒ ՆՍՏՐԱԳՈՐ

Գ. ՌԱՓԱԵԼ Վ. ՊԱՐՈՆՅ

ՎԻԵՆՆԱ. ՄԻԹԵՆԵՆԱ ՑՈՒՐԱՆ